

Nr. 2/2019 Hírlevél

A REBEN projekt áttekintés

2017. január – 2020. december

A tó jó vízminőségének, valamint a jó ökológiai és kémiai állapotának fenntartása és biztosítása érdekében Burgenland tartomány és az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság a REBEN c. közös INTERREG projekttel célul tűzte ki egy hosszú távú, integrált koncepció kidolgozását. A projekt stratégiai partnerei a Neusiedler See - Seewinkel Nemzeti Park és a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság.

A projekt eredményeként vízgazdálkodási terv készül, amely magában foglalja a nyílt vizet és a nádas övet. Ez többek között konkrét javaslatokat fog tartalmazni a nádasban új csatornák kialakítására, illetve meglévők gondozására vonatkozóan.

A projektet 2019-ben egy évvel meghosszabbították. A hosszabbításnak köszönhetően elegendő idő áll rendelkezésre a különböző érdekcsoportokkal való koordinációra. Az érdekcsoportokat (természetvédelem, halászat, vadászat stb.) csak akkor lehet intenzívebben bevonni, ha a vízgazdálkodási szempontok már kidolgozásra kerültek.

1. bilaterális szakkonferencia

Győr – 2019. április 25.

2019. április 25-én, az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnál, Győrben került sor az első REBEN szakmai konferenciára. A rendezvényen bemutatták a projekt célkitűzéseit, a projekt során eddig elvégzett vizsgálatokat és tapasztalatokat, és megvitatották a nyitott kérdéseket.

Az eseményt Németh József, az ÉDUVIZIG igazgatója és Gerald Hüller, a Burgenlandi Tartományi Hivatal vízügyi, környezetvédelmi és tájszerkezeti szakcsoportjának vezetője nyitotta meg. A Fertő tó vízgazdálkodási feladatainak összetettségét és a projektben megoldandó különféle problémák szoros összekapcsolódását jól tükrözték a prezentációk. Az osztrák és a magyar szakértők a témában készült előadásai betekintést adtak a közös vízminőség-kezelési terv tudományos alapját képező tanulmányokba / vizsgálatokba.

A változatos szakértői beszámolók Burgenland tartománytól (5. Építési Igazgatóság, Illmitzi Biológiai Állomás), a Bécsi Agrártudományi Egyetemtől, a Bécsi Műszaki Egyetemtől, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemtől, a DWS Hydro-Ecology GmbH-től és az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságtól származtak. A rendezvényen a szakma képviselői mellett jelen voltak a regionális közigazgatás képviselői, valamint a szakképzési intézmények érdeklődő hallgatói, ill. kutatói és oktatói is.

A konferenciát Christian Sailer, a Burgenlandi Tartományi Hivatal vízgazdálkodási osztályának főosztályvezetője és Sütő László, az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság műszaki igazgatóhelyettese foglalta össze: „A projekt jelentősen hozzájárul a Fertő tó stratégiai tanulmányban felvázolt célok megvalósításához, és ezzel a tó hasznosításának természet közeli és fenntartható kezeléséhez, valamint a jó vízminőség fenntartásához.”

A szakmai konferencia előadásai megtekinthetők a www.eduvizig.hu oldalon.

Forrás: Eduvizig

Alkalmazott hidrológiai és limnológiai vizsgálatok

Osztrák oldalon már számos vizsgálatot elvégeztek a hidrológia, a kémia és a biológia területén (lásd jobbra).

A magyar oldalon a szakértői kapacitás biztosítása érdekében sikeresen lefolytatott közbeszerzési eljárás nyertese, a Fertő 2019 Konzorcium (konzorciumvezető: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, konzorciumi tagok: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal, Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont) megkezdte a terepi mintavételeket és méréseket, a kapcsolódó laboratóriumi vizsgálatokat és kiértékeléseket, mely szakértői tevékenységek szeptember végéig lezajlanak. A magyar tórészen a vizsgálatok számos fizikai-kémiai paramétert érintenek a víz és az üledék vonatkozásában, ezen kívül a jellemző biológiai elemek vizsgálata történik meg. Fontos része a végzendő vizsgálatoknak az áramlási mérésekkel alátámasztott hidraulikai modellezés.

A magyar tórészen a korábban kiépített 5 db platformról, illetve belső tavakból, valamint a Fertőrákosi öbölben az ÉDUVIZIG által összesen 13 mintavételi helyen vízmintavételezés, 8 helyről üledék mintavételezés történik a nádközi víz és a nyíltvíz kapcsolatának vizsgálata érdekében. Az MTA Ökológiai Kutatóközpontja végzi a fitoplankton, a zooplankton, illetve a hínárnövényzet vizsgálatát. A fitobentosz vizsgálatát, valamint a víz és üledékminták laborvizsgálását a GyMS Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Mérőközpontja végzi. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem felelős a nádas érintő, illetve a hidrológiai és áramlási vizsgálatok elvégzéséért.

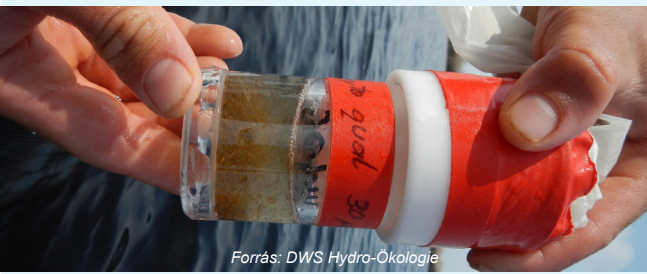
Aktuális eredmények

2019 tavaszán az öt tervezett kémiai-biológiai vizsgálati kampány közül az utolsó került végrehajtásra az osztrák oldalon. Egyidejűleg vizsgálatokra került sor a nádas övben Donnerskirchen közelében, annak tisztázása érdekében, hogy a Wulka mely útvonalon áramlik a tóba - közvetlenül a nagyobb nádcsatornákon keresztül vagy diffúz módon a nádas övön keresztül. Valójában a nádas öv a Wulka torkolat területén szűrőként működik, amely visszatartja a lebegő anyagokat. Ennek eredményeként kifejezett lebontási és átalakulási folyamatok zajlanak, így a Wulka nyár közepén időnként szinte oxigénmentesen, de magas ortofoszfát-koncentrációval (a legfontosabb, közvetlenül elérhető növényi tápanyaggal) jut a tóba. Ennek már a torkolat közvetlen térségében nyilvánvaló a növények és baktériumok általi felvétele, vagy részecskéken történő adszorbeálódása. A Bécsi Műszaki Egyetem vizsgálati sorozata a tápanyagmobilizáció és a nyomelemek előfordulásának kérdésében már fontos ismereteket eredményezett. Például a fémek és a policiklikus aromás szénhidrogének (szerves nyomvegyületek) különféle üledéktípusokhoz különböző intenzitással kapcsolódnak. Érdekes eredményeket hoztak a káros anyagok üledékből történő visszaoldódásának különböző környezeti feltételek melletti vizsgálatai is. A hidrológia munkacsomagban fontos súlypontként szerepelt a nádas öv kiválasztott területeinek GPS-alapú echolottal történő felmérése, valamint a csatornák áramlási felmérése.

Forrás: Eduvizig

Impressziók

Forrás: DWS Hydro-Ökologie

Forrás: DWS Hydro-Ökologie

Forrás: DWS Hydro-Ökologie

Forrás: DWS Hydro-Ökologie

Kapcsolattartók

Vezető Partner:

Burgenland Tartomány, 5-ös osztály - Építési igazgatóság

DI Christian L. Sailer

E-mail: post.a5-wasser@bgld.gv.at

Projektpartner:

Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Kovács Richárd

E-mail: kovacs.richard@eduvizig.hu

Tartalmi projektmegvalósítás:

DWS Hydro-Ökologie & TU Wien

Mag. Dr. Georg Wolfram

E-mail: georg.wolfram@dws-hydro-oekologie.at

Projektadminisztráció:

mecca consulting

DI Dr. Hannes Schaffer

E-mail: h.schaffer@mecca-consulting.at

www.interreg-athu.eu/reben

Joint Approach for
Ensuring the Water Quality
of Lake Neusiedl / Fertő

REBEN

Reed Belt Neusiedl / Fertő

Wasser - Schilfgürtel - Wasserqualität
víz - nádas öv - vízminőség

Hírlevél

Következő lépések

Az Illmitz-i vizsgálati területen egy szélfüggő mérési sorozatot terveznek nagy időbeli felbontással. Az eredményeknek információt kell szolgáltatniuk a víztömegek térbeli-időbeli eloszlásáról és mozgásáról a nádas övön belül és kívül erős szél esetén. Annak meghatározása érdekében, hogy a kicserélődési folyamatok hogyan zajlanak a hosszabb ideig szárazon fekvő nádasokban, a Bécsi Műszaki Egyetem laboratóriumi kísérleteit kiterjesztik a szárazulatra is. Az anyagmérleg-modell első tervezetét már elkészítették; az év végére konkrét adatokkal kötik össze. A káros anyagok tervezett részletes vizsgálatának egyike az üledékek Bécsi Műszaki Egyetem által tervezett pontosabb jellemzés perfluoroktánsav ipari vegyi anyagot illetően, amelyet évtizedekig használtak számos termék gyártásánál (például kültéri ruházat), de Európában 2010 óta betiltották. Az elemzéseknek magyarázatot kell adniuk a visszaoldódási potenciálról. A nádas övben végzett kiegészítő felmérések végül belekerülnek az osztrák oldalon a nádas öv hidrológiai modelljébe. A magyar oldalon a meglévő hidrológiai modell kiterjesztését végzik nyílt vízben és a kiválasztott nádcsatornában.

A projektpartnerek szakértői a vizsgálatok eredményeit egymással egyeztetik, a közös vízgazdálkodási kezelési terv készítése során szorosan közreműködnek.

Időpont értesítés

- 2. szakkonferencia Magyarországon 2020 január/február

Forrás: DWS Hydro-Ökologie